

OBSAH:

Úvodní poznámky	3
Přísaha athénských efébů	4
<i>Část první. Přehled řecké literatury</i>	5
<i>Část druhá. Literární ukázky</i>	40
Epika	40
Homeros, Ilias a Odyssea	40
1. Apollon způsobí mor v řeckém táboře	40
2. Zásah Athénin. Nestor	42
3. Achilleus a Thetis	45
4. Thetis u Dia	47
5. Trojští starci o kráse Helenině	48
6. Glaukos a Diomedes	49
7. Hektor a Andromacha	54
8. Ajantova řeč k Achilleovi a její účinek	58
9. Patroklos prosí Achillea o jeho zbroj	60
10. Patroklos zápasí s Hektorem o mrtvolu Kebrionovu	62
11. Smrt Patroklova	63
12. Štít Achilleův	65
13. Smrt Hektorova	67
14. Priamos u Achillea	69
15. Jediný Odysseus se dosud domů nevrátil	72
16. Odysseus touží po domově	74
17. Krásné sídlo Kalypsino nevábí Odyssea	75
18. Kalypso marně přemlouvá Odyssea	77
19. Setkání Odysseovo s Nausikaou	78
20. Nausikaa se loučí s Odysseem	81
21. Kyklops Polyfemos zahubí dva druhy Odysseovy	82
22. Kyklops vypouští ovce ze sluje	85
23. Kouzelný nápoj Kirčín na Odyssea neúčinkuje	87

24. Odysseovo setkání s matkou v podsvětí	88
25. Odysseus mluví se stínem Achilleovým	91
26. Odysseus se dá poznati Telemachovi	93
27. Pes Argos	95
28. Eurykleia pozná Odyssea	96
29. Po boji	98
30. Penelopa pozná svého manžela	101
31. Odysseus se shledá se svým otcem Laertem	104
Lyrika	109
Archilochos	109
1. Jsem bojovník a básník	109
2. Můj oštěp	109
3. Oko za oko	109
4. Zachovej vždy mysl klidnou	109
Tyrtaios	110
5. Dulce et decorum est pro patria mori	110
Solon	111
6. Obrana vlastního díla	111
Theognis	113
7. Vlast nade vše	113
8. Stesk po ztraceném domově	113
9. Mír, ne válku	113
10. Spokojenost s málem	113
11. Buď přímý	113
12. I statečnost nepřítelova je hodna úcty	114
13. Cena dobré ženy	114
14. Vlaštovčí koleda (Lidová píseň)	114
Alkaios	116
15. Loď v bouři	116
16. Radost nad smrtí tyranna	116
17. Modlitba k Dioskurům	116
Sapfo	117
18. Modlitba k Afroditě	117
19. Pohled na krásnou dívku	118
20. Nesmrtelnost básníků	119

Anakreon	120
21. Zklamání	120
22. Při víně	120
23. Thrácké hřیبě	120
Skolia	121
24. Harmodios a Aristogeiton	121
25. Všude čihá léčka	122
Simonides	123
26. Danaa nařiká nad spícím synáčkem	123
Tragedie	125
Aischylos	125
1. Posel podává zprávu o bitvě u Salaminy	125
Sofokles	127
2. Ajas se loučí s životem	127
3. Teiresias označuje Oidipa za vraha Laiova	128
4. Mluví vychovatel Orestův	130
5. Elektra nařiká nad popelem Orestovým	131
6. Orestes se dává Elektře poznati	133
7. Ismena odmítá pohřbítí Polyneika	135
8. Sbor jásá nad thébským vítězstvím	136
9. Antigona se dovolává proti Kreontovi nepsaných zákonů	139
10. Antigona odmítá Ismenino přiznání k vině	140
11. Odysseus navádí Neoptolema, aby oklamal Filokteta	142
Euripides	144
12. Herakles přivádí Admetovi Alkestidu	144
13. Thetis odhaluje Peleovi další osudy jeho rodu	146
14. Zmizení nepravé Heleny	147
15. Afrodita strojí Hippolytovi pomstu	149
16. Orestes a Pylades poznají Ifigenii	150
17. Medea nařiká nad osudem ženy	152
Dějepisectví	155
Herodotos	155
1. Úvod	155
2. Kroisos a Solon	155
3. Polykratův prsten	159

4. Neurové a Budinové	162
5. Bitva marathonská	164
6. Dareiovy přípravy na odvetu	166
7. Xerxova řeč ve válečné poradě perské	167
8. Přehlídka vojska u Abydu	171
9. Bitva v Thermopylách	173
10. Odpověď Athéňanů Mardoniovi	176
11. Perská hostina a oběd lakonský	177
Xenofon	178
1. Znepřátelení Artaxerxa a Kyra	179
2. Smrt Kyrova	180
3. Z Xenofontovy řeči po zavraždění vůdců	182
4. Pochod horami	184
5. Příchod k moři	185
6. Původ Kyrův a jeho vychování	187
7. Hoch Kyros kritizuje účinky vína	188
8. Začátek řeči Kyrovy před smrtí	189
9. Herakles na rozcestí	191
10. I fyzická práce je ke cti člověku svobodnému	195
Plutarchos	199
Povstání Spartakovo	199
Řečnictví	207
Demosthenes	207
1. Jindy a nyní	207
2. Pravý muž na pravém místě	209
Filosofie	213
Předsokratovská filosofie	213
1. Z výroků sedmi mudrců	213
2. Ionský hylozoismus	213
3. Škola Pythagorova	213
4. Xenofanův pantheismus	213
5. Herakleitovo učení o věčné změně	214
6. Myšlení a jsoucno u Parmenida	214
7. Empedokleova neměnná podstata a theorie smyslového vnímání	214

8. Dualismus Anaxagorův	214
9. Atomisté	215
10. Protagorův noetický relativismus	215
11. Gorgiova úvaha o moci slova	216
Platon	217
1. Výrok delfské věštírny o Sokratově moudrosti	218
2. Výrok delfské věštírny způsobil Sokratovi mnoho nepřátelství	220
3. Špatnosti sluší se báti více než smrti	221
4. Vést jiné k dokonalosti je povinnost	222
5. Sokratovo daimonion	223
6. Soudce nesmí podlehnout vnějším vlivům	225
7. Řeč na rozloučenou	226
8. Úcta k zákonům	231
9. Smrt Sokratova	238
10. Každému úkoly podle znalostí, nikoliv podle věku	242
11. Podobenství o jeskyni. Ideje	244
Aristoteles	250
1. Vznik státu	250
2. Solon	254
3. Solonův zákon proti občanům, kteří při vnitřních sporech zachovávají neutralitu	256
4. Tři úhelné kameny Solonovy reformy	257
5. Kleisthenes	257
6. Ostrakismos	259
7. Obnovení demokracie Thrasybulem	260
8. Definice tragedie	260
Filosofie období hellenistického a římského	262
1. Z myšlenek filosofa Epikura	262
2. Z myšlenek Epiktetových	264
3. Z myšlenek Marka Aurelia	265
4. Nový Zákon (Milosrdný samaritán)	267

Metrické poznámky	269
Seznam zkratek	274
Rejstřík vlastních jmen	276
Seznam vyobrazení	291
Obsah	298
Obrazové přílohy	I—XVI
Mapa Řecka	

